

Proiecte de viitor ale C. J. Timiș

pagina

11

„Avem trei proiecte importante care ar urma să se întâmple în viitorul apropiat sau puțin mai îndepărtat. Pentru primul proiect, care vizează reabilitarea Muzeului Banatului, este semnată finanțarea. Al doilea proiect – CENTRUL JUDEȚEAN PENTRU SUSȚINEREA AFACERILOR TIMIȘOARA, care include și noua Bibliotecă Județeană, este finalizat și aprobat și va urma semnarea finanțării. La al treilea proiect, pentru un stadion nou, este gata studiul de fezabilitate și se va lansa studiul de fezabilitate.

Discuțăm de proiecte din prezent, de un viitor apropiat și un viitor puțin mai îndepărtat, pe o perioadă pe care o estimăm de doi-trei ani, în așa fel încât să existe un aport pe domenii diferite de infrastructură. Mă refer aici la partea culturală, prin reabilitarea muzeului, business și cultural, prin investiția în Centrul de afaceri și bibliotecă, precum și domeniul sportiv și cel al organizărilor de evenimente, prin ridicarea unui nou stadion și a sălii polivalente”.

Președintele Consiliului Județean Timiș,
Constantin Ostaficiuc

„BE NATUR”

pagina

3

Ghiroda

**Ghiroda
azi și mâine**

pagina

5

Dudeștii Noi

**Discuții cu
companii străine
pentru construirea
aqua-parc-ului**

pagina

6

Moșnița Nouă

**Populația și
suprafața comunei
au crescut
consistent**

pagina

6

Lenaheim

**Patrimoniul
privat al
comunei s-a
îmbogățit cu
200 de case**

pagina

9

Beba Veche

**Localitatea care
așteaptă aderarea
la spațiul Schengen**

pagina

8

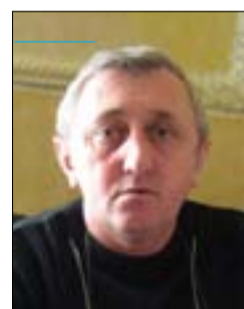

Dumbrăvița

**La Dumbrăvița,
criza economică
a fost înfrântă**

pagina

10

Cenad

**2012, anul cu
cele mai mari
investiții!**

pagina

9

Nițchidorf

**Proiecte și investiții
pentru 2012 în
comuna
Hertei Müller**

pagina

7

BJ Timiș se întoarce la Bastion

pagina

4

Variaș

**„În condițiile
actuale, trebuie
să fii econom
cu bugetul!”**

pagina

7

Luna lui Gerar a încălzit micii spectatori la Merlin

pagina

11

BEBA VECHÉ

Trei sute de kilometri trebuie să facă localnicii din Beba Veche dus-întors pentru a ajunge la prietenii sau rudele lor din Serbia sau Ungaria. Comuna cea mai vestică din România se află, totuși, la o aruncătură de băț de localități din cele două țări vecine, însă pentru a ajunge acolo trebuie să ocolească până la Jimbolia sau la Cenad ca să treacă granița. La Beba Veche se deschide punct de trecere doar în ultimul weekend din luna mai, când se celebrează sărbătoarea Triplex Confinium. Dorința autorităților locale din Beba Veche este ca în 2012 să se asfalteze drumul de legătură cu Kubekhaza, pe nici doi kilometri, iar apoi să se facă demersurile necesare pentru a se înființa și un punct de mic trafic. Aderarea la spațiul Schengen este cea mai importantă decizie care se va lua, însă pentru aceasta este nevoie și de o conjunctură internațională favorabilă.

La o discuție cu primarul Ioan Bohăncanu, acesta ne-a spus care sunt atu-urile comunei pentru o dezvoltare viitoare în parteneriat cu localitățile maghiare și sârbe, dar și ce s-a făcut în ultimul an pentru cetățeni. „Anul 2011 a fost un an foarte bun pentru administrația locală din Beba Veche, am avut un buget destul de consistent, de 2,8 milioane lei. Procentul de încasări din taxe și impozite a fost de 87%. Acești bani s-au revăzut în totalitate în obiectivele pe care le-am realizat anul trecut. Am terminat cu extinderea de coloană la alimentarea cu apă. Toate cele trei sate au rețea de alimentare cu apă nouă, 12,5 km la Beba Veche, 5,6 km la Chereștur și 2 km la Pordeanu. Administrația locală a făcut un efort deosebit și a contorizat cele trei localități, s-a eliminat risipa de apă și se economisește foarte multă energie electrică. A fost terminat și căminul de la Chereștur, este o sală cu toate utilitățile și parcare. O lucrare terminată în 2011 este și reabilitarea totală a dispensarului din Beba Veche, cu bani de la buget, peste 300.000 de lei noi. S-a reabilitat și centrul comunei, cu lucrări la trotuare, plantare de arbuști ornamentali”, a precizat Bohăncanu. Pe anul 2012, bugetul este însă mai mic, dar nu vor fi probleme cu plata salariilor și a utilităților și funcționarea instituțiilor locale.

Căminul cultural din Chereștur

VARIĂȘ

Primarul comunei Variaș, Vasile Horj, se mândrește cu faptul că este econom, altfel nu ar reuși să administreze puținele fonduri de care dispune această localitate. Cam tot ceea ce s-a făcut în 2011 în comună s-a făcut cu bani din bugetul local, spune Horj, fără niciun fel de sprijin financiar de la bugetul central. „M-am luptat și am proiectat, fac proiecte și le câștig. Am terminat rețeaua de apă în 2010 pe programul Sapard, am câștigat proiectul integrat 322, care este început și constă în asfaltarea de drumuri, rețea de canalizare cu stație de epurare, reabilitarea totală a căminului și un after-school”, spune edilul din Variaș. Cu banii pe care i-a pus deoparte de câțiva ani, în 2012 se dorește să se reabiliteze și ștrandul din Variaș, care va fi păstrat în administrarea Primăriei.

„Anul acesta vom asfalta o stradă de doi km în satul Gelu. A început reabilitarea totală la școala Variaș, la clădirea veche. Se lucrează acum la o clădire nouă la școala din Gelu. În luna martie va începe construcția

Viitorul parc industrial este căutat și de societăți din București

Două proiecte mari are administrația din Beba Veche pentru acest an: asfaltarea drumului care leagă Beba Veche de Kubekhaza, de 1,8 km, acesta fiind vechiul drum regal. Procedurile de licitație au fost făcute, trebuie doar să se treacă la faza de execuție. „Sperăm să începem anul acesta. Depindem mult de acest drum, se face legătura cu Szegeudul în circa 10-15 minute. Cu siguranță, acest lucru ar duce la dezvoltarea puternică a zonei. Practic, ar fi o a doua poartă de ieșire a județului Timiș spre occident, prin Ungaria, și ar fi benefic pentru întreaga zonă, care nu ar mai fi izolată, cât și pentru întreg județul Timiș. Dacă România intră în Spațiul Schengen, lucrurile vor fi foarte simple, se va putea circula cu trafic ușor, de până la 3,5 tone. Am și făcut demersurile necesare și le vom accentua la Ministerul de Externe, pentru deschiderea unui punct de mic trafic. Ministerul de Externe a luat act de dorința noastră, dar nu am acționat deocamdată, pentru că nu știam cum va fi situația cu Schengen”, a adăugat primarul.

Al doilea proiect este parcul industrial „Triplex Confinium”, proiectul este realizat, terenul este în proprietatea primăriei. Se lucrează la studiul de fezabilitate, împreună cu partea maghiară, prin ADETIM și cel mai probabil că anul acesta se vor finaliza toate documentațiile. „Dorim să venim în întâmpinarea acestui parc industrial. Datorită faptului că Poliția de

unei grădinițe la Gelu. O să facem totul în acest an, avem banii, eu nu lucrez cu datorii, lucrez numai dacă am bani. Vom mai începe un proiect pentru un centru infoturistic, avem și proiectant, va fi o clădire nouă care după doi ani va fi a noastră. Anul acesta vom deschide și Serviciul de Evidență a Populației, unde se vor angaja trei persoane. Nu putem spune că nu avem bani acum, dar prin eforturile noastre și atât. Ne-am adunat pentru ștrand bani, de 2-3 ani am tot pus deoparte, am aproape toți banii de reabilitare, precum și pentru cei doi km de drum de la Gelu. Trebuie să fi econom, eu dacă dau un bec, se vine cu bon, nu ia cine vrea și cum vrea. Eu așa lucrez de când sunt primar, din 2000”, menționează Horj.

Variașul este una dintre cele mai mari comune din Timiș, cu o populație de circa e 6.000 de locuitori, din care 4.400 sunt numai la Variaș. Pentru a menține tinerii în comună și pentru a le satisface doleanțele, primarul a dorit să facă blocuri prin ANL, s-a realizat și un plan

Dispensarul din Beba Veche

Frontieră s-a mutat la Sănnicolau Mare, vom prelua în curând clădirea Poliției, unde dorim să facem un centru de consultață și un incubator de afaceri, care să fie un preambul pentru parcul industrial. Suntem deja asaltați de firme care doresc să își stabilească sediul aici și chiar unele să înceapă activitatea. Parcul va avea 35 de hectare. Avem discuții cu firme chiar și din București și cu firme din Timișoara. Atu-ul principal este că este foarte aproape de Szegeud, suntem la 12-14 km de ei. Am putea spune că suntem ca o suburbie a Szegeudului, ca Girocul de Timișoara, putem deveni un al doilea Giroc unguresc”, glumește Bohăncanu.

Colaborarea cu vecinii maghiari este bună și există și proiecte pentru a se dezvolta împreună, dar totul depinde de existența unui acces mai rapid peste graniță. De exemplu, ca posibil parteneriat pe domeniul social ar fi asigurarea de hrană caldă pentru pensionarii cu probleme. La Kubekhaza funcționează un astfel de sistem, care ar putea fi extins și în zona Beba Veche, pentru cei care doresc și au și mici posibilități financiare. În Serbia, în apropiere de România, la Kanjiza, există băi termale, unde ar putea ajunge și românii. Primarul spune că și la Beba Veche sunt rezerve mari de ape termale, care ar putea fi valorificate, dar numai printr-o

Alina Sabou

Primarul Vasile Horj: „În condițiile actuale, trebuie să fii econom cu bugetul!”

urbanistic zonal (PUZ), care prevedea două blocuri cu 30 de apartamente, însă în condițiile crizei economice, șansele ca aceste blocuri să se realizeze cu fonduri guvernamentale sunt foarte mici. „Este o cerere foarte mare de locuințe, 80 de cereri avem acum, de aceea am și insistat și am vrut să se construiască blocurile. Am dat și terenuri pentru case, pentru tineri, dar numai două construcții sunt începute. Am cheltuit o grămadă de bani pe PUZ, ni s-a spus de la CJT că este printre cele mai frumoase PUZ-uri din județ. Asta e, nu se construiesc, a intervenit sărăcia. Când vom finaliza proiectul pe 322, putem să ne gândim și la un împrumut pentru blocuri, dar mie nu îmi place să lucrez fără bani”, ne mai spune Vasile Horj. Planul urbanistic zonal a fost integrat în Planul urbanistic general al comunei, acesta fiind în faza de analiză pentru studiul de impact. În acest PUG s-a prevăzut și zona industrială, de circa 10 hectare, unde se va amplasa și o investiție într-un parc de panouri fotovoltaice, pe suprafața de un hectar. În altă

Patrimoniul privat al comunei s-a îmbogățit cu 200 de case, părăsite de nemții plecați din țară

Începutul de an aduce și planurile pentru perioada care va urma, se stabilesc bugete, se fac estimări și calcule, care se pun pe hârtie, pentru a fi transformate, după posibilități, în realitate. În comuna Lenauheim, pentru 2012, bugetul va fi unul mai măricel decât cel de anul trecut: de la circa 5,2 milioane lei, în 2011, la 5,9 milioane lei.

L-am întrebat pe primarul Ilie Suciuc ce a reușit să facă pentru cetățenii din Lenauheim și satele arondate, Bulgăruș și Grabaț, iar realizări sunt destule: trei km de rețea de apă în Grabaț și Bulgăruș, lucrări la baza sportivă de la Grabaț, unde mai trebuie făcută parcare și tribuna, cu bani de la guvern; reabilitare la școala din Grabaț și la căminul cultural din Bulgăruș. Cu sprijin de la Banca Mondială, s-a refăcut școala de la Bulgăruș, recepția finală fiind pregătită pentru 1 martie. La școală s-a adus mobilier nou, s-au refăcut izolațiile, acoperișul, s-au schimbat instalațiile sanitare.

„Din fondurile primăriei am schimbat cazanele de la școala generală Lenauheim, cu bani de la Ministerul Educației, am schimbat instalația de încălzire la școala din Bulgăruș, țevi, calorifere, cazane. Înainte se încălzeau cu combustibil lichid, acum cu combustibil solid. Avem un centru de zi pentru copii cu nevoi speciale, unde în fiecare an, printr-un parteneriat, le acordăm 110.000 de lei. Anul trecut am ajutat și toate cultele din comună, cu 75.000 de lei, dar am dat bani și pentru

de calcămi, cu fonduri de la bugetul local. Din bugetul de anul trecut, ne-au mai și rămas ceva bani pentru acest an, pentru un proiect mai mare, vrem să schimbăm sistemul de iluminat stradal periferic, pe străzile laterale. În ultimii trei ani am reușit să introducem rețeaua de apă, pe 11 km. Din aproximativ 2.000 de case, 1.100 sunt racordate la sistemul centralizat. Încercăm să îi ajutăm și pe ceilalți să se racordeze, pe cetățeni i-ar costa cam 600 de lei. Vrem să facem o hotărâre de Consiliu Local, prin care să precizăm că oamenii vor plăti ulterior investiția. Vrem să facem asta în ideea ca fiecare să aibă apă în curte și să fie contorizată”, a enumerat Suciuc.

Poate una dintre cele mai importante realizări este finalizarea trecerii a 200 de imobile în domeniul privat al comunei. Este vorba despre cele 200 de case preluate de stat după ce au plecat nemții din țară. În ele locuiesc familii nevoiașe, care nu le-au cumpărat încă, ci se plătește chirie. Unele case sunt în stare proastă și, pentru că nu erau în patrimoniul primăriei nu puteau fi demolate, operațiune care se va putea face de acum încolo, dacă va fi cazul. Procedurile pentru trecerea caselor în domeniul privat al comunei au început în 2009, au costat peste 15.000 de lei noi. O problemă cu care se confruntă administrația din Lenauheim, comună unde trăiau mulți nemți, este că există situații, majoritatea la Grabaț,

unde pe jumătate din casă proprietar e statul român, iar la jumătate nu există proprietar. Fiindcă vorbim de vremurile în care comuna era sub orânduire șvabească, trebuie să menționăm că în Lenauheim au mai rămas circa 40 de nemți. Numai la Grabaț, în 1970, erau 2.750 de nemți. Acum mai sunt 5-6. „Din doi în doi ani facem sărbătoarea „Fii satului”, am avut și 150 de persoane, la care se alătură și cei plecați din Lenauheim dar mai sunt în țară, nu doar partea șvabească. Sunt zile de sărbătoare, anul acesta facem în 7-9 septembrie. Nemții se întâlnesc deja de câțiva ani. Unii vor veni în iunie și la Grabaț, 40 de persoane, pentru un turneu de fotbal. Nemții întrețin biserica catolică, ajută la cimitir, la mormintele familiilor lor. Muzeul Lenau este promovat în Germania și în Olanda, am avut grupuri și din Danemarca. Avem la muzeu încăperile tipice ale șvabilor de aici, cu lucruri care le-au folosit, avem o expoziție de păpuși îmbrăcate în port național, șvabesc, din fiecare localitate din Timiș, sunt vreo 60 de perechi. S-au strâns și cu ajutorul celor din Germania”, precizează primarul.

discuțiile purtate cu cei interesați, se pare că și acum se mai dorește să se reînvie o asemenea afacere, pe legume. Acum avem două societăți care cultivă legume în zonă. Este nevoie de forță de muncă manuală și lucrarea devine mai scumpă și mai greu reușește omul să facă profit. Aici, numai să nu uiți să sameni, că în rest pământul face totul. Nu avem terenuri nelucrate, poate nici un hectar din 11.000. Dispunem de 400 ha de pășuni, folosite de crescătorii de animale din zonă. Drumurile sunt bune, accesibile, e drum județean. Toate fermele au accesat fonduri europene pentru dezvoltare, au luat mașini noi, se lucrează destul de avansat ca tehnologie. Acum vor să achiziționeze sisteme de irigații, avem un canal care face legătura între Mureș și Bega Veche și vor să vadă cum pot să folosească această sursă”, precizează Suciuc.

Intenții pentru 2012

Pentru acest an, primarul subliniază că dorește schimbarea sistemului de iluminat public. În perioada următoare vor începe lucrările și la un drum de exploatare agricolă, pe 7,5 km, dar și la asfaltarea a 7,8 km în localități. „La școli mai trebuie făcute izolații la Lenauheim și la Grabaț, este de făcut încălzirea centrală de la grădinița Bulgăruș, care probabil că va intra în reabilitarea totală cu bani de la Banca Mondială, dar încălzirea se va face din bugetul administrației locale. Avem două proiecte depuse pentru canalizare, sperăm ca până în 2016, când există obligația ca în Uniunea Europeană să existe canalizare peste tot să reușim să avem și noi. Din aprilie vom avea post de poliție cu patru oameni. Anterior, se mutase la Comloșu Mare, o dată cu reorganizarea, și am insistat și eu pe problema asta și postul se va redeschide, pentru că este o comună mare”, a adăugat edilul.

Alina Sabou

2012 anul cu cele mai mari investiții care au avut loc vreodată în comună

poate ajunge indiferent de vreme și în pădure. „Este greu să faci ceva în zonă protejată a luncii Mureșului și nu se poate construi acolo. E și zonă inundabilă. În momentul în care se revarș Mureșul, ajunge până la dig. Noi ne-am gândit ca, după ce terminăm cu proiectele de acum, să facem în pădure niște căsuțe, să fie locuri de campare, doar că există riscul să se inunde. Trebuie să găsim soluții. În anii 70, erau niște căsuțe acolo și când a venit apă a luat tot”, și-a amintit Nicolae Crăciun.

Un punct de interes este și Mănăstirea Morisena, cea dintâi mănăstire de pe teritoriul României de astăzi, care a existat în jurul anului 1002 la Morisena (actuala comună Cenad).

A purtat hramul „Sf. Ioan Botezătorul” și era de călugări răsăriteni. Acum este mănăstire de maici. Locuri de cazare nu există, dar există în plan și asemenea facilități pentru turismul religios. Împădurirea se face și în zona mănăstirii, așa că în câțiva ani există posibilități de dezvoltare foarte bune. An de an Dieceza de Timișoara îl sărbătorește, la Cenad, cu mare solemnitate la 24 septembrie pe primul ei păstor, Sf. Gerhard de Sagred, episcop și martir (980?-1046). Anul trecut, oaspete al diecezei și celebrant principal al Sfintei Liturghii pontificale de la Cenad, localitatea vechiului scaun episcopal, a fost Excelența Sa Asztrik Varszegi, arhi-ebat al abației benedictine Sf. Martin din Pannonhalma și episcop auxiliar al scaunului primateal de Esztergom-Budapesta.

Puncte turistice de interes

Primăria Cenad deține circa 800 de hectare din Parcul natural „Lunca Mureșului”, iar împreună cu pădurea Cenadului ar fi 1.100 ha de spațiu verde. Cei care se ocupă de parcul natural sunt Direcția Silvică Arad, iar împreună cu autoritățile arădene s-a reușit și asfaltarea unei porțiuni foarte mari de drum și se

Alina Sabou